

Faire Anwerbung
Pflege Deutschland

**Справедливий підбір
персоналу в системі
охорони здоров'я Німеччини**

Версія: грудень 2023 року

Інформація

для трудової міграції працівників галузі охорони здоров'я в Німеччину

Проживання та робота в Німеччині: керівництво та інформація для прийняття рішень для медсестер, прийнятих на роботу з інших країн

Упорядник:
Kuratorium Deutsche Altershilfe Wilhelmine Lübke Stiftung e.V.
Michaelkirchstraße 17-18 · 10179 Berlin, Берлін
Тел.: +49 30 / 2218298-0 · Факс: +49 30 / 2218298-66
Ел. пошта: info@kda.de · Головна сторінка: www.kda.de

**Kuratorium
Deutsche Altershilfe**

Faire Anwerbung
Pflege Deutschland

**Справедливий підбір
персоналу в системі
охорони здоров'я Німеччини**

Зміст

1.	Переїжджаєте до Німеччини?!	3
2.	Інформація про область професійної діяльності:	
	Охорона здоров'я в Німеччині.	4
2.1	Напрямки роботи медичних працівників у Німеччині	4
2.2	Професія медсестри в Німеччині — професійна кваліфікація та отримання освіти.	5
2.3	Обов'язки медсестер	6
2.4	Щоденне сестринське обслуговування в німецьких закладах охорони здоров'я та догляду	7
2.5	Можливості професійного розвитку в медсестринській службі в Німеччині. .	8
2.6	Професійні та галузеві асоціації	9
3.	Процес економічної міграції для вас: Процедури та порядок дій	10
3.1	Шляхи економічної міграції: набір і працевлаштування	10
3.2	Процедури та процес вашої трудової міграції: можливості для в'їзду до Німеччини.	11
3.3	Подальша імміграція членів родини	13
3.4	Процедура визнання кваліфікації.	13
3.5	Мова в контексті процесу визнання	16
3.6	Підготовка до працевлаштування: права та обов'язки працівників	17
4.	Прибуття в Німеччину та проживання в країні	20
4.1	Соціальне забезпечення в Німеччині — медичне страхування.	20
4.2	Інфраструктура консультування щодо міграції та інтеграції	21
4.3	Політичні, соціальні, релігійні та культурні можливості	22
4.4	Поради незалежних установ та інші підтримка	23
5.	Вихідні дані	25

1. Переїжджаєте до Німеччини?!

Ви пройшли професійне навчання або маєте освітній ступінь із сестринського догляду та розглядаєте можливість продовження своєї професійної кар'єри медсестри в Німеччині? Можливо, до вас звернувся співробітник агенції з найму персоналу або мовної школи з повідомленням про можливість працювати медсестрою в Німеччині.

Останніми роками збільшилися можливості для медсестер з інших країн переїхати працювати в Німеччину. Глобальний дефіцит кваліфікованих працівників спостерігається також і в Німеччині. У майбутньому приблизно 307 000 медсестринських посад залишатимуться вакантними, і до того будуть потрібні ще 130 000 гериатричних медсестер. Тому потреба в перспективі до 2035 року оцінюється приблизно в 500 000 медсестер. Зростаючий попит на медсестер вимагає нових рішень для закладів охорони здоров'я та сестринського догляду. Як наслідок, Німеччина бачить розширення можливостей у міжнародній трудовій міграції медсестер.

Що це означає для вас як медсестри, яка хоче працювати в Німеччині?

Дефіцит кваліфікованих працівників спонукатиме все більше роботодавців із широкого професійного сектору охорони здоров'я та сестринського догляду брати на роботу медсестер із-за кордону. Щоб лікарні та заклади охорони здоров'я могли продовжувати надавати медичну допомогу в майбутньому, навички, які ви приносите в Німеччину як медсестра, мають велике значення. Трудова міграція може бути для вас багатообіцяючою та надавати можливості кар'єрного розвитку. Однак це також тривалий процес, який слід ретельно обміркувати та спланувати.

Після ретельного дослідження ви зможете вирішити для себе, чи хочете ви в майбутньому працювати медсестрою в Німеччині. Якщо ви будете добре поінформовані, перш ніж вирушити в Німеччину, ви можете запобігти ускладненням і затримкам. Кілька факторів відіграють важливу роль у виборі вашого майбутнього робочого місця. Наприклад, вони включають стан ринку праці, а також можливості професійного розвитку як медсестри у відповідному регіоні.

Ця брошура містить детальну інформацію про умови роботи в Німеччині. На наступних сторінках ви можете ознайомитися з початковим оглядом можливих для вас варіантів як медсестри, яка хотіла б працювати в Німеччині. У ньому розглядаються особливі вимоги до медсестер у Німеччині, а також процедури та процеси трудової міграції, з якими вам доведеться мати справу. Ви також знайдете там інформацію про прибуття в Німеччину та проживання в цій країні, а також корисні поради та додаткові посилання.

Розглядайте цю брошуру як початок вашого подальшого дослідження. Не покладайтеся на спрощені або узагальнені описи та обіцянки. Що більше інформації ви отримаєте з надійних джерел, то краще ви будете готові до життя та роботи в Німеччині.

Отримайте багато задоволення від ознайомлення з можливостями роботи медсестрою в Німеччині, якими ви можете скористатися!

Ви можете дізнатися більше тут:

Ви можете дізнатися про ситуацію на ринку праці медсестер у Німеччині на головній сторінці Федерального агентства з працевлаштування («Bundesagentur für Arbeit»): statistik.arbeitsagentur.de

2. Інформація про область професійної діяльності: охорона здоров'я, Німеччина

2.1 Напрямки роботи медсестер у Німеччині

Догляд за хворими як професія практикується не однаково по всьому світу. Напрямки професійної діяльності та області роботи медичних сестер у різних країнах світу неоднакові. Є свої особливості і в Німеччині. Матеріал цього розділу дасть вам загальне уявлення про те, що це може означати саме для вас. Ви також дізнаєтеся основні принципи роботи медсестрою в Німеччині.

Ось що вам слід знати:

Ви повинні наперед знати, що медичні працівники в Німеччині працюють у різних областях:

- невідкладна медична допомога у стаціонарі (наприклад, у лікарнях);
- стаціонарне тривале лікування (наприклад, заклади довгострокового догляду);
- амбулаторна допомога (наприклад, амбулаторна допомога приватним особам вдома);
- медична реабілітація (амбулаторно та стаціонарно);
- паліативна допомога (амбулаторно та стаціонарно).

У Німеччині не існує закладів первинної медичної допомоги як першої інстанції, куди звертається пацієнт по допомогу, де була б налагоджена тісна співпраця між медсестрами, лікарями та іншими медичними працівниками. У країні першим, до кого звертаються, зазвичай є лікар-терапевт. З іншого боку, медсестри працюють у сфері первинної допомоги лише у виняткових випадках. Інші ж медсестри працюють переважно в лікарнях, закладах довгострокового стаціонару або амбулаторної медичної допомоги.

Ще однією особливістю охорони здоров'я Німеччини є те, що тут розділяють надання невідкладної допомоги людям із захворюваннями та травмами і здійснення тривалого догляду за людьми, які потребують постійного лікування. Через ці особливості зміниться ваша майбутня сфера діяльності, ваш повсякденний догляд за хворими та співпраця з іншими медичними працівниками. Ці зміни детально описані в розділі 2.4.

Ви можете дізнатися більше тут:

Докладнішу інформацію про професії у сфері охорони здоров'я Німеччини можна знайти на інформаційному порталі Федерального уряду: [Зробіть це в Німеччині](#)

Мережа «Інтеграція за кваліфікацією» (IQ Network) також створила [досьє про всі аспекти здійснення медичного догляду](#) в Німеччині.

2. Інформація про область професійної діяльності: охорона здоров'я в Німеччині

2.2 Професія медсестри в Німеччині — професійна кваліфікація та отримання освіти

Ось що вам слід знати:

Протягом тривалого часу професія сестринського догляду в Німеччині передбачала суто професійне навчання. Навіть сьогодні професійна кваліфікація все ще здобувається переважно у формі навчання. На сьогодні ступінь сестринського догляду мають приблизно один-два відсотки всіх медсестер у Німеччині¹. З 2020 року існує єдина професійна кваліфікація з назвою «медсестра»/«медбрат» як «Pflegefachmann» / «Pflegefachfrau». Ця професія регулюється Законом про професію медсестер (Pflegerberufegesetz (PflBG)). Ця професійна кваліфікація забезпечує комплексні навички сестринського догляду. Компетенції, набуті за цією кваліфікацією, мають на меті надати медсестрам можливість піклуватися про людей різних вікових груп у різних сферах охорони здоров'я.

Таким чином, термін «медбрат» (Pflegefachmann) / «медсестра» (Pflegefachfrau) заміняє собою три попередні назви посад працівників, які обслуговували пацієнтів із різних вікових груп:

«дитяча медсестра», «медсестра» та «медсестра для пацієнтів похилого віку».

Водночас навчальний курс, який надавав можливість стати медбратом / медсестрою (Pflegefachmann / Pflegefachfrau), було запроваджено по всій Німеччині. Раніше це було можливо лише в деяких окремих закладах. З 2020 року медсестра може отримати ступінь бакалавра сестринської справи — «медбрат» / «медсестра» (Pflegefachmann / Pflegefachfrau) після навчання за так званим первинним кваліфікаційним навчальним курсом. Перший випуск очікується в 2023 році.

Професії медсестри, як-от висококваліфіковані медсестри (наприклад, медсестри сестринської справи за місцем проживання, клінічні медсестри, практикуючі медсестри) зі ступенем магістра, представлені дуже спорадично та скоріше як прецедент. Індивідуальні приклади представлені в закладах невідкладної стаціонарної допомоги, особливо в університетських лікарнях. У закладах первинної допомоги медсестри діють лише в рамках ілюстративних проєктів (див. розділ 2.5).

Ви можете дізнатися більше тут:

Додаткову інформацію про навчання медсестер у Німеччині можна знайти тут, наприклад:
www.pflegeausbildung.net

Додаткова інформація про первинні кваліфікаційні курси для здобуття кваліфікації «медбрат» / «медсестра» (Pflegefachmann / Pflegefachfrau) в Німеччині: <https://www.pflegeausbildung.net/alles-zur-ausbildung>

¹ Meng, Peters & Dorin (2022): Початкові аналізи Комісії сестринської справи Федерального інституту професійної освіти (BIBB): Оновлений огляд програм сестринського догляду для отримання професійної кваліфікації. Федеральний інститут професійної підготовки (BIBB), Бонн. Доступний за адресою: <https://datapool-bibb.bibb.de/htmlpages/780291.html>

2. Інформація про область професійної діяльності: охорона здоров'я, Німеччина

2.3 Обов'язки медсестер

Сфери діяльності та відповідальності медсестер у галузі охорони здоров'я відрізняються в різних країнах світу. У зв'язку з домінуючою професійною медичною освітою медсестер у Німеччині існують значні відмінності від інших систем охорони здоров'я, в яких працюють фахівці сестринської справи.

Ось що вам слід знати:

Ви як медсестра здійснюєте догляд за людьми та піклуєтеся про них на кожному етапі їхнього життя. Обов'язки медсестер включають широкий спектр заходів сестринського догляду. До них належать (залежно від задач підготовки):

- оцінювання та визначення індивідуальних потреб у догляді та планування догляду;
- організація, розробка та контроль виконання процесу догляду;
- здійснення та документування вжитих заходів сестринського догляду;
- аналіз, оцінювання, забезпечення та підвищення якості догляду;
- оцінювання потреб у профілактичних заходах і заходах зміцнення здоров'я та їхньої ефективності;
- консультування, настанови та підтримка людей, які потребують догляду, в їхніх індивідуальних ситуаціях зі здоров'ям, захворюванням, незалежним життям і повсякденними життєвими навичками, із соціальними працівниками, котрі здійснюють догляд за ними;
- підтримка, відновлення, стимулювання, активація та стабілізація індивідуальних можливостей людей, за якими здійснюється догляд, під час реабілітації та в разі когнітивних порушень;
- вжиття невідкладних заходів із порятунку життя до прибуття лікаря та здійснення заходів у кризових і аварійних ситуаціях.

Однак у Німеччині вам, можливо, не дозволять займатися тією діяльністю, яку ви раніше виконували самостійно.

Базова діяльність із сестринського догляду має першочергове значення в німецьких лікарнях і закладах охорони здоров'я та в їхньому розумінні сестринського догляду. Тож зазначені нижче дії виконуються не виключно родичами або помічниками з догляду за хворими, але також значною мірою належать до сфери відповідальності спеціаліста з сестринського догляду:

- особиста гігієна;
- харчування;
- мобільність;
- профілактичні заходи (профілактика);
- підвищення незалежності.

Ви можете дізнатися більше тут:

Додаткову інформацію на цю тему можна знайти тут, наприклад:

Короткий опис обов'язків медсестри від Федерального агентства з працевлаштування (Bundesagentur für Arbeit)
berufenet.arbeitsagentur.de

Короткий опис обов'язків дитячої медсестри від Федерального агентства з працевлаштування (Bundesagentur für Arbeit)
berufenet.arbeitsagentur.de

2. Інформація про область професійної діяльності: охорона здоров'я в Німеччині

2.4 Щоденне сестринське обслуговування в німецьких закладах охорони здоров'я та догляду

Не лише навички та обов'язки медсестри, а й щоденні процедури сестринського догляду відрізняються в усьому світі. Інші структури та процеси в сестринській палаті, стандарти та протоколи сестринського догляду або структура міжпрофесійної співпраці можуть на перших порах викликати невпевненість і роздратування.

Наступний розділ надасть вам уявлення про можливі спеціальні функції.

Ось що вам слід знати:

У Німеччині немає окремої посади **«догляд»**. Кожен заклад розробляє власні структури, процедури та повсякденні розпорядки з метою забезпечити найкращий догляд відповідно до своїх конкретних умов. Повсякденний догляд має відмінності насамперед у різних спеціальних напрямках, закладах і областях роботи. Крім того, існують різні регіональні відмінності та загальнодержавні норми. Тим не менш, можна визначити структури, що частково дублюють одна одну, які часто відрізняються від щоденних процедур сестринського догляду в інших країнах.

Відмінності між лікарняним та стаціонарним довготривалим лікуванням з точки зору сестринського догляду:

Щоденний догляд у **лікарнях** спрямований на невідкладне лікування захворювань, хвороб або травм людей будь-якого віку. Медсестри працюють безпосередньо в палатах або у функціональних зонах, як-от операційні кімнати або відділення невідкладної допомоги. Для лікування пацієнтів медсестри щодня співпрацюють із лікарями, а іноді й з іншими медичними працівниками.

На відміну від цього, **стаціонарний довготривалий догляд** забезпечує догляд за людьми, які більше не здатні самостійно опікуватися своїм повсякденним життям. Це стосується людей із тривалими фізичними або когнітивними порушеннями, такими як особи з хворобами, пов'язаними з деменцією, або пацієнтів із множинними захворюваннями. Зазвичай вони живуть у цих закладах протягом тривалого часу. Тому люди, за якими потрібно доглядати, також називаються «резидентами». Щоденний догляд спрямований на забезпечення та підтримку незалежного життя. Співпраця з лікарями відбувається лише у випадку медичної потреби. Це, головним чином, амбулаторні лікарі-терапевти та вузькопрофільні спеціалісти. Такі установи зазвичай не наймають власних лікарів. Резиденти лягають у лікарню для більш проведення складного лікування.

В обох випадках догляд забезпечують помічники з догляду за хворими, практиканти та колеги за професіями з догляду та допомоги, а також волонтери. З іншого боку, підтримка родичів є менш істотною. Родичі зазвичай лише регулярно навідують ці заклади та інколи здійснюють сестринську діяльність під час свого перебування.

Розподіл праці в галузі догляду за пацієнтами

Розподіл праці може відрізнятися від вашого досвіду сестринського догляду: Зазвичай кожна медсестра виконує одні й ті самі завдання з догляду. Функціональна допомога з фіксованим розподілом завдань зустрічається рідко коли. Кожна медсестра несе однакову відповідальність за догляд. На відміну від Старшої медсестри, Керівники палати не завжди беруть участь у догляді за пацієнтами. Вони мають радше координаційну роль і займаються, наприклад, плануванням.

2. Інформація про область професійної діяльності: охорона здоров'я, Німеччина

Робочий час

Кожний заклад має різні моделі робочого часу. Більшість медсестер у Німеччині працюють неповний робочий день за індивідуальним графіком. Тим не менш, медсестринська справа в Німеччині організована переважно в три зміни: У більшості випадків є ранні, пізні та нічні зміни, а також додаткові проміжні зміни.

2.5 Можливості професійного розвитку в медсестринській службі в Німеччині

Трудова міграція до Німеччини для сестринського догляду пропонує вам різноманітні кар'єрні можливості. Існує багато можливостей для продовження вашого навчання та підготовки у сфері сестринського догляду в Німеччині.

Ось що вам слід знати:

Подальша підготовка та можливості для продовження навчання

Якщо вас визнано медсестрою в Німеччині (див. розділ 3.3), ви можете розширити свої навички сестринського догляду за хворими та продовжити навчання за широким спектром програм підвищення кваліфікації.

Якщо ви бажаєте працювати у відділенні інтенсивної терапії або в операційній кімнаті, наприклад, існує можливість продовження навчання спеціалістів у сфері інтенсивної терапії та анестезії або онкології.

Подальші можливості професійного розвитку включають подальшу підготовку та подальшу освіту з кінестетики або догляду за ранами. Висловлюйте вашим (майбутнім) працедавцям свої бажання, щоб уточнити наявні можливості навчання на ранньому етапі.

Порівняно з курсами навчання для отримання кваліфікації медсестри, у Німеччині дуже часто зустрічаються курси керівництва. Зазвичай вони ґрунтуються на професійній підготовці як «Gesundheits- und Krankenpfleger/-in» або «Pflegefachmann» / «Pflegefachfrau».

Якщо ви зацікавлені в продовженні навчання у Німеччині, вам слід заздалегідь запитати, чи виконані всі необхідні умови для проходження навчального курсу. Можливо, ваша професійна кваліфікація (включаючи ступінь бакалавра наук у сфері сестринського догляду) не дає вам права на участь у програмі на ступінь магістра. Це пов'язано з професійним визнанням вашої професійної кваліфікації в Німеччині. Додаткову інформацію можна знайти в розділі 3.3.

Ви можете дізнатися більше тут:

Тут ви можете знайти огляд існуючих варіантів, наприклад:

Можливості подальшого навчання та продовження освіти від Федерального агентства з питань зайнятості (Bundesagentur für Arbeit):

berufenet.arbeitsagentur.de

Інформація про кваліфікацію та можливості подальшої професійної підготовки в Німеччині:

www.pflegeausbildung.net і www.pflegestudium.de

2. Інформація про область професійної діяльності: охорона здоров'я, Німеччина

2.6 Професійні та галузеві асоціації

Ось що вам слід знати:

Професійна асоціація — це вільне та незалежне представлення інтересів. Члени професійної асоціації мають однакову або споріднену професію. За допомогою асоціації є можливість об'єднати інтереси професійної групи, і стає дещо легше висувати вимоги роботодавцям або громадськості.

Галузь охорони здоров'я, зокрема, характеризується міжпрофесійною взаємодією з іншими фахівцями галузі охорони здоров'я. Необхідне представлення інтересів медсестер може допомогти заявити про їхні інтереси іншим медичним працівникам і сприяти подальшому професійному розвитку галузі догляду.

Інтереси медсестер, прийнятих на роботу з інших країн, також є важливими для такої професійної асоціації. Для того щоб об'єднати їх і захистити свої права, деякі медсестри в Німеччині, прийняті на роботу з інших країн, об'єднують свої сили.

Однак слід зазначити, що в Німеччині нікого не зобов'язують вступати до професійної асоціації. А отже, не всі медсестри в Німеччині організовані для цілей професійної політики. У Німеччині також немає професійного реєстру зареєстрованих медсестер.

Дбаючи про професію медсестри в майбутньому, професійні асоціації визначили такі пріоритети:

- привести професійну підготовку та підвищення кваліфікації медсестер у відповідність до поточних вимог;
- підвищити привабливість сестринської справи як напрямку навчання з метою вивести її на однаковий рівень із лікувальної справою та усучаснити професію медсестер;
- покращити спілкування між представниками різних поколінь за рахунок тіснішої співпраці між усіма зацікавленими сторонами системи охорони здоров'я, пацієнтами та медсестрами;
- забезпечити сталі умови праці завдяки кращій інтеграції та цифровізації.

Ви можете дізнатися більше тут:

У Німеччині існує велика кількість професійних асоціацій у секторі сестринського догляду. Деякі вибіркові професійні асоціації для медсестринських професій можна знайти тут:

Німецька рада медичних сестер (Deutscher Pflegerat e.V.)
www.deutscher-pflegerat.de

Німецька професійна асоціація медсестер
www.dbfk.de

Німецьке товариство спеціалізованого догляду за хворими й функціональних послуг
www.dgf-online.de

Німецька професійна асоціація догляду за літніми
www.dbva.de

Асоціація сестринського догляду Німецького Червоного Хреста
www.rotkreuzschwestern.de

3. Процес економічної міграції: процедури та порядок дій

3.1 Шляхи до економічної міграції: набір і працевлаштування

Трудова міграція до Німеччини — це процес, який вимагає належного планування та тягне за собою бюрократичні перешкоди. У розділі нижче наведено огляд кроків і процедур, яких слід дотримуватися. Він починається з перших кроків у вашій країні та поширюється на дозвіл працювати медсестрою в Німеччині.

Ось що вам слід знати:

Через дефіцит кваліфікованих працівників дедалі більше німецьких компаній у сфері охорони здоров'я та сестринського догляду намагаються наймати медсестер у всьому світі. Компанії можуть залучати такий персонал за різними схемами: Між **підбором персоналу для державних закладів і закладів приватного сектору** є різниця.

Підбір персоналу в державному секторі

З медсестрами з професійною кваліфікацією, набутою за кордоном, може зв'язатися **Центральне міжнародне спеціалізоване агентство з розміщення персоналу (Zentrale Auslands- und Fachvermittlung, скорочено: ZAV)** Федерального агентства з питань зайнятості, навіть до встановлення еквівалентності професійної кваліфікації, набутої за кордоном, з еталонною професією в країні. Існують конкретні двосторонні угоди між країнами з метою посилення міжурядової співпраці.

Такі домовленості медіації також застосовувалися, наприклад, у контексті проекту **«Потрійна вигода»**. З 2013 року, **Німецьке товариство міжнародного співробітництва (Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ))** і ZAV організували процес найму, визнання та інтеграції закордонних фахівців сестринського догляду як стратегічний процес. Місця реалізації проекту «Потрійна вигода» розташовані, серед іншого, у Боснії і Герцеговині, на Філіппінах, у Тунісі, Індонезії та штаті Керала (Індія).

Підбір персоналу в приватному секторі

Окрім державних компаній, що займаються підбором персоналу, німецькі компанії з охорони здоров'я та сестринського догляду також мають можливість самостійно наймати медсестер з інших країн і заохочувати їх до трудової міграції в Німеччину. Вони можуть або організувати цей процес підбору персоналу самостійно, або найняти рекрутингову агенцію, яка б частково або повністю взяла на себе процес підбору персоналу. Тому компанії з охорони здоров'я та надання медичної допомоги або рекрутингові агенції все частіше починають звертати свою увагу на вас. Можливо, вони вже зверталися до вас або ви вже чули про інші повідомлення про такий досвід від осіб у вашій галузі.

До того ж, ви також маєте можливість самостійно виконати процедури імміграційного клопотання та визнання кваліфікації, а також **почати пошук майбутнього роботодавця в Німеччині**. Федеральне управління з міграції та біженців (Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (BAMF)) надає вам підтримку у пошуку відповідної компанії з охорони здоров'я та сестринського догляду в Німеччині за допомогою **гарячої лінії «Робота та проживання в Німеччині»**. У наступному розділі (підрозділи 3.2–3.4) докладніше пояснюється, які процедурні кроки вам потрібно виконати, щоб в'їхати в Німеччину та отримати визнання вашої кваліфікації.

Ви можете дізнатися більше тут:

Більше інформації про варіанти економічної міграції можна знайти на вебсайті Федерального управління з міграції та біженців (BAMF): www.bamf.de та на вебсайті «Зробіть це в Німеччині»: www.make-it-in-germany.de

3. Процес економічної міграції: процедури та порядок дій

3.2 Процедури та процес вашої трудової міграції: можливості для в'їзду до Німеччини

Щоб потрапити в Німеччину як медсестра, найнята на міжнародному рівні з третьої країни, вам потрібна віза на підставі дозволу на проживання. Цей дозвіл надається вам для вашого перебування в країні. Якщо ви бажаєте продовжити свою професійну діяльність як медсестра в Німеччині, це зазвичай тлумачиться як «перебування з метою працевлаштування з отриманням прибутку» відповідно до § 18 Закону про проживання (AufenthG).

Однак перш ніж ви зможете працювати медсестрою в Німеччині, необхідно пройти процедуру визнання кваліфікації (див. розділ 3.3). Якщо ваша кваліфікація медсестри не визнається одразу, ви спочатку берете участь у заході визнання. З цією метою вам буде видано тимчасовий дозвіл на проживання з метою професійного визнання відповідно до § 16d Закону про проживання (AufenthG).

Ось що вам слід знати:

Закон про імміграцію кваліфікованих працівників (Fachkräfteeinwanderungsgesetz (FEG)) відкриває можливість для медсестер з інших країн прискорити процедури в'їзду. Це регулюється положеннями § 81a Закону про проживання (AufenthG). Ви вже маєте конкретну пропозицію роботи? У цьому разі ваші роботодавці можуть подати платну заявку на **«прискорену процедуру для кваліфікованого працівника»**.

Прискорена процедура для кваліфікованого працівника:

За прискореною процедурою для кваліфікованого працівника відповідно до пункту 81a Закону про проживання, розділ 18, і пункту 16d Закону про проживання, ключову роль разом із роботодавцем відіграє імміграційна адміністрація. Вони вдвох несуть відповідальність за координацію та групування всіх процедур подання заявок; головною контактною особою в цій процедурі є відповідна (центральна) імміграційна адміністрація. Крім того, вона бере на себе перевірку всіх застосовних вимог та ініціювання процедури визнання, отримання дозволу на працевлаштування та видачі візи. Орган влади, який бере участь у цій процедурі, має зобов'язання впродовж відносно короткого часу в усій цій процедурі. Загалом прискорена процедура для кваліфікованих працівників триває зазвичай не більше чотирьох місяців. Однак слід зазначити, що органи влади повинні дотримуватися цих строків лише за наявності всіх необхідних документів.

Наприклад, точні строки процедури пояснюються крок за кроком на сторінках [«Зробіть це в Німеччині»](#).

Як альтернатива прискореній процедурі для кваліфікованих працівників, існує ще три варіанти для в'їзду:

- (1) «звичайна процедура в'їзду» відповідно до § 18 або § 16d Закону про проживання (AufenthG);
- (2) в'їзд на основі партнерства з визнання (з березня 2024 року);
- (3) в'їзд на підставі договору медіації Федерального агентства з працевлаштування згідно з §16d п. 4 Закону про проживання в рамках підбору персоналу в державному секторі (див. розділ 3.1).

Звичайна процедура в'їзду відповідно до § 18 або § 16d Закону про проживання (1)

На відміну від прискореної процедури для кваліфікованих працівників, заявки у звичайній процедурі в'їзду не подаються єдиним пакетом до (центральної) імміграційної адміністрації. Вам необхідно буде самостійно подати заявку як кваліфікованому спеціалісту в посольство Німеччини у вашій країні. Строки для проходження відповідних органів тут набагато довші. Тому процедуру визнання та отримання дозволу на проживання слід ініціювати окремо одну від одної у відповідному компетентному органі.

Як кваліфікована медсестра за кордоном, ви можете подати заявку на визнання до місцевого органу визнання, перш ніж в'їхати до Німеччини (детальнішу інформацію див. у розділі 3.3). Результат процедури визнання є вирішальним для видачі дозволу на проживання та візи.

3. Процес економічної міграції: процедури та порядок дій

А) В'їзд із метою визнання відповідно до § 16d Закону про проживання

Якщо ви отримали часткове визнання вашої професійної кваліфікації в рамках процедури визнання, вам необхідно подати заявку на в'їзну візу в іноземне представництво Німеччини (посольство або консульство Німеччини) у вашій країні згідно з § 16d Закону про проживання.

Після прибуття до Німеччини необхідно подати заяву на отримання дозволу на проживання відповідно до § 16d (3) Закону про проживання до місцевого імміграційного органу в Німеччині на підставі вашої в'їзної візи.

Б) В'їзд із метою працевлаштування з отриманням доходу відповідно до § 18 Закону про проживання

Якщо ви отримали повне визнання вашої професійної кваліфікації в рамках процедури визнання і ви задовольняєте вимогам щодо рівня володіння мовою (див. розділ 3.5), ви можете подати заявку на в'їзну візу в іноземне представництво Німеччини (посольство або генеральне консульство Німеччини) у вашій країні згідно з § 18 Закону про проживання.

Після прибуття до Німеччини необхідно подати заяву на отримання дозволу на проживання відповідно до § 18 Закону про проживання до місцевого імміграційного органу в Німеччині на підставі вашої в'їзної візи.

Слід також зазначити, що під час звичайної процедури в'їзду у вас має бути конкретна пропозиція працевлаштування від потенційного роботодавця в Німеччині перед в'їздом до країни. Зазвичай вам не потрібно укласти фіксований трудовий договір.

Ви також можете знайти детальнішу інформацію, інші передумови та строки у звичайній процедурі на сторінках [«Зробіть це в Німеччині»](#).

В'їзд на основі партнерства з визнання (2)

З березня 2024 року партнерство з визнання дозволить отримати дозвіл на проживання для роботи за професією в галузі сестринської справи та виконати необхідну процедуру визнання вже після в'їзду, не отримуючи рішення про часткове визнання еквівалентності кваліфікації. Віза видаватиметься з умовою укладення зобов'язання між вами та вашим майбутнім роботодавцем про те, що ви подасте заяву на визнання після в'їзду в країну та активно здійснюватимете всі необхідні дії.

В'їзд на основі угод медіації Федерального агентства з працевлаштування (3)

Також існує можливість в'їзду до Німеччини в рамках угод медіації Федерального агентства з працевлаштування зі службами зайнятості вибраних країн походження. Цей варіант передбачений на законодавчому рівні в § 16d п. 4 Закону про проживання (AufenthG). Віза, видана для в'їзду, не вимагає завершені процедури визнання кваліфікації особи. Це відрізняється від процедур, зазначених вище.

📌 Ви можете дізнатися більше тут:

Для отримання додаткової інформації про прискорену процедуру для кваліфікованих працівників відвідайте головну сторінку [«Зробіть це в Німеччині»](#).

[Гаряча лінія «Робота та проживання в Німеччині»](#) також підтримує Федеральне управління з міграції та біженців (Bundesamts für Migration und Flüchtlinge (BAMF)) у звичайній процедурі в'їзду.

Детальну інформацію про мережу IQ для в'їзду в рамках угод про медіацію можна знайти тут: [версія німецькою](#) або [англійською мовою](#).

3. Процес економічної міграції: процедури та порядок дій

3.3 Процедура визнання кваліфікації

Професія медсестри/медбрата (Pflegefachmann / Pflegefachfrau) — це «регульована професія»; це означає, що державою визначається необхідний рівень освіти та навчання. Щоб мати змогу працювати медсестрою в Німеччині, вам потрібно мати державний дозвіл на використання німецької назви професії медсестри (Pflegefachmann / Pflegefachfrau). Для отримання цього дозволу прийняті на роботу медсестри з інших країн повинні відповідати двом вимогам:

(1) еквівалентність їхньої кваліфікації медсестринського догляду німецькій кваліфікації медсестри (= **професійне визнання**) та

(2) рівень володіння мовою, необхідний для роботи за професією (див. розділ 3.5).

Тільки за умови виконання обох вимог (1+2) медсестри з інших країн, прийняті на роботу, отримують дозвіл на використання німецької назви професії Pflegefachmann / Pflegefachfrau (скорочено: **дозвіл на професійну практику**).

Ось що вам слід знати:

Етапи отримання професійної ліцензії — Заявка на визнання еквівалентності кваліфікації медсестри, набутої за кордоном

Це можна зробити двома способами:

А) Як пояснюється в розділі 3.2, доцільно подати заяву на визнання еквівалентності вашої кваліфікації медсестринських послуг, набутої за кордоном, до в'їзду в Німеччину. Заява подається до місцевого компетентного органу професійного визнання кваліфікації за вашим майбутнім місцем роботи в Німеччині. У рамках прискореної процедури визнання кваліфікації, процедура визнання автоматично ініціюється та передається імміграційним органом компетентному органу.

При поданні заяви слід бути уважним, щоби **вказати еталонну професію**. Вона має відповідати німецькому еквіваленту вашої кваліфікації медсестри, набутої за кордоном: Зазвичай це професійне навчання в Німеччині для отримання кваліфікації медсестри (Pflegefachmann / Pflegefachfrau) відповідно до Закону про професію медсестер (PflBG).

До 2024 року також можна заявляти еталонну професію старого професійного профілю «Gesundheits- und Krankenpfleger/ in».

Б) В'їзд і працевлаштування на основі партнерства з визнання (так звана посвідка на постійне проживання для працевлаштування з отриманням професійного визнання): З березня 2024 року партнерство з визнання дозволить вам виконати необхідну процедуру визнання паралельно з Федеральним агентством зайнятості (розділ 16d (3a) Закону про проживання-E) лише після того, як ви в'їдете до Німеччини. На відміну від варіанту А, в цьому разі не потрібно ініціювати процедуру визнання або мати рішення про часткову еквівалентність кваліфікації до в'їзду в країну. Віза видається з умовою укладення зобов'язання між вами як медсестрою та вашим майбутнім роботодавцем про те, що ви подасте заяву на визнання після в'їзду. Основними вимогами до партнерства з визнання є, окрім трудового договору, наявність професійної кваліфікації, яка передбачає обов'язкове не менш ніж дворічне навчання або отримання університетського ступеня (обидва мають бути визнані відповідною країною навчання), а також як знання німецької мови на рівні А2. Посвідка на постійне проживання зазвичай видається на один рік із можливістю продовження на строк до трьох років.

3. Процес економічної міграції: процедури та порядок дій

Визначення еквівалентності кваліфікації

Щоб отримати професійне визнання, ваші документи (сертифікати, дипломи, виписки із залікової книжки тощо) спочатку перевіряються компетентними органами в «тесті на еквівалентність» («Gleichwertigkeitsprüfung»). Теоретична та практична підготовка вашої освіти та навчання порівнюється з підготовкою, що надається німецькою освітою та навчанням для медсестер.

Професія медсестри практикується не однаково у всіх країнах. Освіта та навчання також відрізняються. Тому можливо, що вам все ж не вистачить певної навчальної підготовки, яка є передумовою для роботи медсестрою в Німеччині.

Однак якщо ви відповідаєте всім вимогам, вашу професійну кваліфікацію буде визнано. Якщо ви також володієте німецькою мовою (див. розділ 3.5), ви отримуєте професійну ліцензію на практику в Німеччині як медсестра.

Однак у багатьох випадках навчальної підготовки все ж буває недостатньо; її ви можете отримати на початку свого перебування в Німеччині. Це записується у формі повідомлення про оцінку (в побуті його називають ще «повідомленням про різницю»). У разі необхідності в ньому також буде зазначено, яку підготовку вам ще потрібно отримати за допомогою компенсаційного заходу.

Заходи для компенсації суттєвих відмінностей для досягнення еквівалентності

Існує два способи компенсувати недостатність навчальної підготовки («різниця») за допомогою компенсаційного заходу. Це регулюється § 40, пункту 3, речення 2 Закону про професію медсестер (PflBG). Як медсестра з професійною кваліфікацією, набутою за кордоном, ви маєте право обирати між **курсом адаптації** або **тестуванням для перевірки знань**:

Курс адаптації

Відповідно до § 44 Постанови про навчання та складання іспитів для медсестер (PflAPrV), відмінності, виявлені у вашому ступені, компенсуються індивідуально під час курсу адаптації. Компетентний орган визначає тривалість і програму курсу адаптації. Під час курсу адаптації здійснюється цільова компенсація виявлених відмінностей. Курси з адаптації зазвичай складаються з уроків за спеціальністю і практичних завдань. Процес закінчується підсумковою співбесідою за програмою курсу. Курси адаптації повинні бути затверджені компетентним органом і можуть пропонуватися лише державними школами сестринського догляду та навчальними закладами.

Тестування для перевірки знань

Тест для перевірки знань є державним тестом відповідно до § 45 Постанови про навчання та складання іспитів для медсестер (PflAPrV). Він складається з практичної та усної частини. Тест для перевірки знань дозволяє визначити, чи маєте ви необхідні навички для роботи за професією. Він стосується основ навчальної підготовки в системі німецької освіти. Ви можете підготуватися до тесту на спеціальних курсах. Тест для перевірки знань можна повторити лише один раз.

Курси підготовки до тестування для перевірки знань пропонуються в Німеччині різними навчальними закладами. Вони не регулюються законодавством, оскільки не є обов'язковими.

Концепції інноваційного курсу вже включають у себе мовне навчання під час компенсаційних заходів (наприклад, завдяки співпраці фахівців і викладачів мови; через викладачів мови під час практичних завдань або супровідних курсів мови). У багатьох випадках ці концепції дають вам можливість завчасно ознайомитися з новим робочим місцем (наприклад, за допомогою практичних завдань під час компенсаційного заходу).

3. Процес економічної міграції: процедури та порядок дій

Надання дозволу на використання назви професії — професійної ліцензії

Якщо компенсаційний захід, який слід пройти в Німеччині, успішно завершено (= професійне визнання (1)), а необхідні знання німецької мови здані на відповідному рівні (див. розділ 3.5) (2), вам буде надано дозвіл на використання назви професії «Pflegefachmann» / «Pflegefachfrau».

Ця професійна ліцензія дозволяє вам здійснювати кваліфіковану діяльність медсестри в Німеччині. Однак слід зазначити, що ваша кваліфікація (наприклад, ступінь бакалавра наук у сфері сестринського догляду) практично прирівняна до професійної підготовки в Німеччині — вона еквівалентна *Pflegefachmann / Pflegefachfrau*. Оскільки німецька кваліфікація медсестри в основному еквівалентна професійному навчанню, ви не матимете права на отримання подальшого ступеня магістра з вашим ступенем, який був визнаний в Німеччині.

Ви можете дізнатися більше тут:

Мережа IQ опублікувала тематичне дос'є з медсестринської служби із загальною [інформацією про професійне визнання медсестер](#).

Федеральний інститут професійної підготовки (Bundesinstitut für Berufsbildung (BIBB)): [інформація про визнання іноземної професійної кваліфікації в Німеччині](#)

Визнання в Німеччині:

[інформаційний портал Федерального уряду про визнання кваліфікації іноземних фахівців](#)

Ви можете дізнатися, як можна визначити вашу професійну кваліфікацію та хто відповідає за неї, за допомогою засобу пошуку визнання кваліфікації. [Тут](#) можна знайти безоплатні консультаційні центри.

Центральний сервісний центр визнання (Zentrale Servicestelle Berufsanerkennung (ZSBA)): [безоплатні рекомендації та підтримка в процесі визнання](#)

У рамках [проєкту ProRecognition](#) кваліфіковані медсестри в 10 іноземних країнах отримують рекомендації щодо професійного визнання (включаючи В'єтнам, Бразилію, Колумбію, Боснію і Герцеговину, Індію та Україну).

3.4 Подальша імміграція членів родини

Ось що вам слід знати:

Переїзд до Німеччини може означати, що вам доведеться залишити свою сім'ю у своїй країні на той час, поки ви проходите процедуру визнання кваліфікації в Німеччині. Поговоріть зі своїм майбутнім роботодавцем про наявні можливості для підтримки возз'єднання сім'ї (подружжя та неповнолітніх дітей), щоб якомога швидше організувати подальшу імміграцію членів вашої родини. Наприклад, роботодавці можуть допомогти вам із пошуком і переглядом точних вимог до возз'єднання сім'ї або з поданням офіційних документів до компетентних органів.

Правова основа для возз'єднання сім'ї регулюється в § 27 і наступних розділах Закону про проживання (AufenthG). Возз'єднання сім'ї можливе лише за умови, якщо є офіційно оформлене свідоцтво про шлюб і дохід є достатнім, щоб покрити витрати на проживання всієї родини.

Ви можете дізнатися більше тут:

«Зроби це в Німеччині» пропонує найнятим медсестрам з інших країн [інформацію про возз'єднання сім'ї](#), а також [покрокове керівництво цим процесом](#).

Федеральне управління з міграції та біженців (Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (BAMF)) також пропонує вам огляд [можливостей для возз'єднання вашої сім'ї](#).

3. Процес економічної міграції: процедури та порядок дій

3.5 Мова в контексті процесу визнання

Як пояснюється в розділі 3.3, для надання професійної ліцензії необхідно не лише отримати визнання вашої кваліфікації у сфері медсестринського догляду, набутої за кордоном, а й продемонструвати певний рівень знання німецької мови. Тільки за цих умов ви матимете право працювати медсестрою в Німеччині.

Ось що вам слід знати:

Для видачі візи для участі в компенсаційному заході в Німеччині відповідно до § 16d Закону про проживання у багатьох випадках достатньо мати рівень володіння німецькою мовою B1. Покращувати знання мови можна буде в Німеччині.

Положення лінгвістичних вимог для надання професійної ліцензії наразі оновлюються. У деяких федеральних землях необхідно буде скласти мовний іспит на рівні B2 для медсестер. Спочатку цей спеціалізований мовний тест був запроваджений у Гамбурзі, Бремені, Мекленбурзі-Передній Померанії, Шлезвіг-Гольштейні, Нижній Саксонії, **Баварії** та Рейнланд-Пфальці (докладніше [тут](#)). В інших федеральних землях наразі достатньо загальних навичок володіння німецькою мовою на рівні B2. Вам потрібно підтвердити необхідний рівень знання мови щонайпізніше перед отриманням професійної ліцензії визнаної медсестри. Проконсультуйтеся з компетентним органом професійного визнання, щоб дізнатися про точні правила.

Участь у професійних мовних курсах у рамках процесу визнання в Німеччині може бути за необхідності профінансована на підставі «Положення про підтримку у вивченні німецької мови для професії» (Verordnung über die berufsbezogene Deutschsprachförderung, або скорочено DeuFöV). За це відповідає Федеральне управління з міграції та біженців (Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (BAMF)). Роботодавці можуть підтримати вас в отриманні інформації від BAMF про доступні можливості фінансування.

Як знайти мовну школу з хорошими уроками німецької мови за межами Німеччини?

Успіх у вивченні мови залежить передусім від вашої особистої мотивації, а також попередніх знань і досвіду. Не менш важливим є якість викладання і навчальних матеріалів, навчальне середовище та кваліфікація вашого вчителя. Знайти мовну школу з хорошими уроками німецької мови вам допоможуть різні критерії. Інститутом Goethe-Institut складено детальні рекомендації, які можуть послужити для вас [орієнтиром при виборі вашої мовної школи](#).

Цифрові пропозиції

Додатково до традиційних мовних курсів, існують також послуги цифрової підтримки для вдосконалення знань німецької мови. Наприклад, спеціально для медсестер з інших країн були розроблені такі безоплатні послуги:

Німецька за один день для медсестринської справи

Німецька за один день для медсестринської справи (Ein Tag Deutsch in der Pflege) — це безоплатна навчальна гра від B1 для вивчення німецької мови для професії сестринського догляду, що містить завдання на спілкування, поповнення словникового запасу та засвоєння конструкцій, які використовуються в реальних умовах сестринського догляду. Доступна [як онлайн-версія і як додаток](#).

Навчальні ігри інституту Goethe Institute

Інститут прагне підтримувати засвоєння мов за допомогою мовних навчальних ігор, як-от [місія під прикриттям](#) у лікарні.

Ви можете дізнатися більше тут:

На вебсайті Центру компетенцій IQ із питань німецької мови для роботи за професією ви знайдете добірку матеріалів для догляду за хворими, які допоможуть вам у засвоєнні мови. www.deutsch-am-arbeitsplatz.de

3. Процес економічної міграції: процедури та порядок дій

3.6 Підготовка до працевлаштування: права та обов'язки працівників

У питаннях економічного працевлаштування у сфері охорони здоров'я в Німеччині ви як медсестра з іншої країни маєте як права, так і обов'язки. Їх огляд наведено у наступному розділі. Найголовніший документ, що встановлює їх, — ваш майбутній трудовий договір. І тут потрібно враховувати декілька аспектів. Перш ніж підписати трудовий договір, обов'язково уважно ознайомтеся з ним і усвідомте свої права та обов'язки як працівника в Німеччині.

Ось що вам слід знати:

Трудовий договір є правовою підставою для трудових відносин у Німеччині. Він визначає права та обов'язки працівників.

Важливо, щоб до моменту або під час укладення договору ви отримали таку інформацію:

- Назви сторін договору (ваше ім'я та назва компанії)
- Початок і тривалість дії цього договору та відповідного колективного договору
- Інформація про випробувальний строк, якщо застосовно
- Місце роботи
- Посадова інструкція (ваші обов'язки на робочому місці)
- Інформація про заробітну плату
- Інформація про робочий час у годинах на тиждень і право на відпустку в днях на рік
- Інформація про строки взаємного повідомлення

Якщо вас приймають на роботу в Німеччині з-за кордону, агентство з працевлаштування має повідомити вам цю інформацію до укладення трудового договору. Ви можете відмовитися від пропозиції роботи. Також ви можете обговорити індивідуальні поправки. Такий обов'язок надання інформації передбачений законом. Його повинні виконувати й ті агенти, які не отримали знак якості «Справедливий підбір персоналу в системі охорони здоров'я Німеччини». Порівняйте різні пропозиції роботи!

З 2022 року у сфері сестринської діяльності має діяти колективний договір. Ці договори регулюють розмір оплати праці. У них також можуть встановлюватися загальні умови, як-от тривалість робочого часу, понаднормової роботи, відпустки тощо. Якщо ви працюєте як визнаний медичний працівник у Німеччині, до вас застосовуються ті самі правила, що й до колег із німецькою професійною кваліфікацією!

За колективним договором ви потрапите в групу оплати праці та рівня досвіду залежно від вашої професійної кваліфікації та досвіду. Ви отримуватимете заробітну плату відповідно до тарифної сітки за визначеною класифікацією. Якщо ви працюєте в роботодавця державного сектору, на вас поширюється дія колективного договору для державного сектору сестринського догляду (TVöD Pflege). Його можна переглянути онлайн. Колективний договір може не публікуватися в інтернеті, але вам має бути надана можливість ознайомитися з ним. Агентство з працевлаштування також має дати вам посилання на колективний договір у пропозиції роботи. Доки ви ретельно не ознайомитися з ним, не підписуйте трудовий договір. Обов'язково отримайте всю можливу інформацію та порівняйте умови й розмір оплати праці.

Максимальна кількість робочих годин і мінімальна тривалість відпочинку — охорона праці та техніка безпеки на робочому місці

Охорона праці та техніка безпеки на робочому місці є пріоритетом у Німеччині для захисту всіх працівників.. Вона передбачає, серед іншого, зобов'язання дотримуватися максимальної кількості робочих годин і мінімальної тривалості відпочинку. Роботодавці несуть відповідальність за виконання цих вимог. Згідно із Законом про робочий час (ArbZG), тривалість робочого дня не може перевищувати в середньому вісім годин. Однак для медсестер є виняток: Максимальна тривалість робочого дня може перевищувати вісім годин; робочий день може бути подовжений до дванадцяти годин. Працівник, який відпрацював такий робочий час тривалістю більше середнього, повинен мати відпочинок щонайменше одинадцять годин.

3. Процес економічної міграції: процедури та порядок дій

Протягом цього робочого часу також існують законодавчі норми щодо перерв (перерви на відпочинок). При тривалості робочого часу від шести до дев'яти годин, після роботи понад дев'ять годин 45 хвилин має бути надана перерва щонайменше на 30 хвилин. Слід зазначити, що перерву необхідно зробити не пізніше ніж через шість годин роботи.

Між двома робочими змінами також має надаватися час на відпочинок. Зазвичай це щонайменше одинадцять годин; у медсестринській справі час відпочинку може бути скорочений до десяти годин. У цьому разі з метою компенсації в подальшому має бути наданий довший час відпочинку.

Дні відпочинку за роботу в неділю та державні свята мають бути надані протягом наступних 14 днів. Зокрема, це означає, що ви як медсестра можете бути зобов'язані працювати 19 днів поспіль.

Строки повідомлення

Повідомлення про звільнення може надаватися будь-якою зі сторін: припинити трудові відносини можуть як працівники, так і роботодавці. У цьому контексті слід дотримуватися встановлених строків. Трудові відносини не припиняються до закінчення строку дії. Строки повідомлення залежать від тривалості трудових відносин. Загалом, у Німеччині застосовується встановлений законом строк повідомлення щонайменше за чотири тижні, починаючи з 15-го числа або з кінця календарного місяця. Але тут треба знати, що: цей передбачений законом строк повідомлення застосовується, лише якщо ви працюєте понад шість місяців.

Усю інформацію про строки повідомлення, зокрема протягом випробувального терміну, можна знайти в трудовому договорі або в колективному договорі. Колективні договори можна отримати, наприклад, в установах Асоціації соціального забезпечення (Paritätischer Wohlfahrtsverband). Якщо ваш індивідуальний трудовий договір або колективний договір не містить жодної інформації про строки повідомлення, важливо врегулювати ці моменти в письмовому документі. Інакше застосовуватимуться законодавчі положення.

Положення про зобов'язання та (або) повернення коштів

У зв'язку з вашим працевлаштуванням компанія понесла витрати. Тож цілком зрозуміло, що роботодавцеві хотілося б, щоб ви працювали в компанії якомога довше. Для цього застосовуються, наприклад, так звані положення про зобов'язання та повернення коштів. Вони прописані у вашому трудовому договорі. У них визначені певні зобов'язання, які ви як працівник маєте перед компанією. Загалом, такі пункти не забороняється вносити в договір. Але вони мають бути чітко й однозначно сформульовані. Положення про зобов'язання та повернення коштів не повинні безпідставно ставити вас як працівника в не вигідне становище. Ці правила окремо встановлюють, що вам не дозволяється змінювати роботу протягом визначеного періоду часу. Ви так би мовити «прив'язані» до свого робочого місця на певний час (= положення про зобов'язання). Якщо ви змінюєте роботу, незважаючи на відповідні правила, то маєте очікувати, що роботодавці вимагатимуть від вас повернення певної суми (= пункт про повернення коштів).

Тож вам слід звертати особливу увагу на такі положення про зобов'язання та (або) повернення коштів і перевіряти, чи застосовуються ці положення особисто до вас. Запитайте про це у вашого майбутнього роботодавця. Ці положення знайти у вашому трудовому договорі або в документах, що додаються до нього. У разі сумнівів рішення щодо чинності положення про зобов'язання та (або) повернення коштів може винести суд із трудових спорів. Однак чинність трудового договору в цілому від них не залежить. Тому перш ніж підписати пропозицію роботи та трудовий договір, вам слід уважно прочитати відповідний документ. Подумайте, чи відповідають його положення, зокрема про зобов'язання та повернення коштів, вашим особистим уявленням і вашому життю! Ви повинні чітко зрозуміти, які наслідки матимуть ті чи інші положення особисто для вас.

3. Процес економічної міграції: процедури та порядок дій

Спільне прийняття рішень і активна участь у справах компанії:

У Німеччині працівники мають право на спільне визначення та активну участь у процесах прийняття рішень у своїй компанії.

У разі державних або приватних роботодавців ви можете звернутися до трудової ради або ради колективу. Це виборне інституціоналізоване представництво працівників у компаніях і корпораціях. Воно представляє інтереси та погляди всіх працівників у відношеннях із керівництвом. Законом передбачено, що трудова рада може, серед іншого, сприяти інтеграції іноземних працівників у компанію та взаєморозумінню між ними та німецькими працівниками, а також уживати заходів для протидії расизму та ксенофобії в компанії, ст. 80 п. 1 номер 7 Закону про правовий режим підприємств (BetrVG).

У церковних або благодійних установах орган для спільного прийняття рішень називається представництвом працівників (MAV). Виборні учасники таких органів також представляють інтереси працівників у відношеннях із роботодавцями. Вони виконують такі самі функції, що й трудові ради. Юридично діяльність MAV регулюється законами про представництво працівників: Законом про церкву в питаннях представлення інтересів працівників протестантської церкви в Німеччині (MVG-EKD) для протестантської церкви та Положеннями про представлення інтересів працівників (MAVO) для католицької церкви.

Ви можете дізнатися більше тут:

www.make-it-in-germany.com

<https://www.bundesgesundheitsministerium.de>

www.minor-kontor.de

У разі сумнівів щодо положень про зобов'язання та (або) повернення коштів, вам можуть допомогти незалежні юристи зі спеціалізацією у сфері трудового права Німеччини. Можна також звернутися по консультації та юридичну допомогу, щоб зменшити свої фінансові ризики. Ви також можете скористатися пропозицією за програмою «[Справедлива інтеграція](#)» від мережі IQ і отримати поради з цих питань. Див. розділ 4.4 для отримання додаткової інформації.

4. Прибуття в Німеччину та проживання в країні

4.1 Соціальне забезпечення в Німеччині — медичне страхування

Ось що вам слід знати:

Працюючи медсестрою в Німеччині, ви будете застраховані в системі обов'язкового соціального страхування. У Німеччині соціальне страхування покриває п'ять передбачених законом страхових полісів, які передбачають виплату вам страхового відшкодування при настанні різних страхових випадків: захворювання, потреби в тривалому лікуванні, безробіття, нещасних випадків і виходу на пенсію. А ви отримуватимете фінансову підтримку від страхових компаній, якщо, наприклад, з вами станеться нещасний випадок або ви втратите роботу. У випадку багатьох захворювань ваші витрати відшкодуватимуться в повному обсязі.

Соціальне страхування охоплює **обов'язкове пенсійне страхування, обов'язкове медичне страхування, страхування в разі потреби в догляді, обов'язкове страхування від нещасних випадків і обов'язкове страхування на випадок безробіття.**

Зобов'язання укласти договір страхування означає, що ви зобов'язані сплачувати внески на соціальне забезпечення під час здійснення діяльності як найманий працівник. Зазвичай вони автоматично вираховуються з вашої заробітної плати, як і податки. Сума — це відсоток, визначений законом. Інакше кажучи, розмір внесків залежить від вашої заробітної плати. Внески надходять до відповідного фонду страхування.

Медичне страхування в Німеччині є обов'язковим, тому вам потрібно зареєструватися у фонді обов'язкового медичного страхування. Бажаний вид страхування ви обираєте самі. Наразі в Німеччині є [97 компаній медичного страхування](#) (станом на січень 2023 року). Страхові виплати за відповідним медичним страхуванням регулюються на федеральному рівні та включають усі необхідні за медичними показаннями послуги. Фонди відрізняються за розміром внесків і додаткових виплат. Укладаючи договір медичного страхування, ви також автоматично отримуєте страхове покриття надання сестринського догляду.

Деякі особливості відповідних видів страхування детально описані тут:

Інформація про пенсійне страхування:

Ви вносите кошти на пенсійне страхування, щоби щомісяця отримувати пенсію за віком після закінчення періоду роботи. Розмір пенсії визначається виходячи з вашого доходу на момент вашої трудової діяльності. Тут беруть до уваги роки праці в Німеччині. У цілому, пенсії із загальнообов'язкового пенсійного страхування виплачуються також і за кордон. Це в тому разі, якщо ви знову емігруєте після трудової діяльності в Німеччині. Однак у деяких окремих випадках можуть існувати обмеження. Тому важливо вчасно отримати інформацію про індивідуальні умови німецького пенсійного страхування.

4. Прибуття в Німеччину та проживання в країні

Страхування на випадок безробіття:

Страхування на випадок безробіття передбачає виплату безробітним особам регулярного доходу протягом певного періоду часу. Загалом, для цього ви маєте бути застрахованими один рік протягом двох останніх років трудової діяльності та знову перебувати в пошуках роботи.

Ви можете дізнатися більше тут:

Для отримання додаткової інформації про соціальне страхування відвідайте вебсайт [Зробіть це в Німеччині](#).

4.2 Інфраструктура консультаційної діяльності щодо питань міграції та інтеграції

Ось що вам слід знати:

У Німеччині є великий вибір консультацій щодо питань міграції та інтеграції. Деякі з найважливіших координаційних центрів можна знайти в наведеному далі списку.

З 2005 року федеральний уряд пропонує [консультування з питань міграції для повнолітніх іммігрантів](#). Тут йдеться про пропозицію, яка була спеціально розроблена для новоприбулих мігрантів.

[mbeon Migrationsberatung](#) — це цифровий сервіс. Він пропонує тим, хто шукає поради, отримати консультацію за допомогою чату mbeon-App. Тут можна отримати роз'яснення з питань, що стосуються приїзду до Німеччини, роботи та професії, вивчення німецької мови, здоров'я та життя. Поради в чаті надаються безоплатно, на умовах анонімності та із забезпеченням захисту даних. Водночас вичерпна інформація про міграцію надається як посібник у додатку та на [вебсайті BAMF](#). Крім того, є можливість отримати особисту консультацію в консультаційному центрі MBE.

[«Справедлива інтеграція»](#) — це загальнонаціональна консультаційна служба для біженців і мігрантів із країн, що не входять в ЄС. Пропозиція включає підтримку в питаннях соціального та трудового права. Завдяки практичному вибору тем, ви можете дізнатися багато цікавих фактів про такі аспекти, як заробітна плата, робочий час, відпустки, повідомлення про звільнення та медичне страхування.

4. Прибуття в Німеччину та проживання в країні

У консультаційних центрах можна отримати консультації з конкретних питань, пов'язаних з умовами праці, навчанням і стажуванням. Деякі консультаційні центри надають вам корисні поради та додаткову інформацію, яка допоможе вам у вирішенні ваших питань, навіть поки ви ще не почали працювати в Німеччині. У багатьох випадках для отримання підтримки ви не зобов'язані вже працювати в Німеччині. Консультаційні центри також пропонують такі семінари, як інтеграція або мовні курси. Якщо у вас виникли додаткові запитання щодо таких тем, як пошук роботи або статус резидента, зверніться до спеціалізованих консультаційних послуг і консультаційних установ.

Ви можете дізнатися більше тут:

Загальну інформацію про консультації щодо міграції можна знайти тут:

www.caritas.de

www.drk.de

www.der-paritaetische.de

Федеральне міністерство внутрішніх справ і комплексного територіального розвитку (Bundesministerium des Innern, für Bau und Heimat)

www.bmi.bund.de

4.3 Можливості участі в політичному, соціальному, релігійному й культурному житті

Ось що вам слід знати:

У Німеччині ви можете брати активну участь у політичному, соціальному, релігійному та (або) культурному житті різноманітними способами. Вебсайт [Уповноваженого федерального уряду з питань міграції, біженців та інтеграції є гарною відправною точкою для пошуку можливостей для участі й підтримки.](#)

На місцевому рівні також часто є посадові особи з питань інтеграції в суспільство, які прагнуть залучити до участі в суспільному житті всіх людей, які проживають у Німеччині. Вони є центральними контактними особами у відповідному регіоні та можуть взаємодіяти з іншими зацікавленими сторонами, якщо це буде необхідно.

Участь у культурному та соціальному житті також стає можливою завдяки мігрантським (само) організаціям. Іноземні представництва відповідного регіону (посольства, консульства) часто можуть надати загальні огляди існуючих організацій і асоціацій. Останніми роками кілька груп людей, які приїхали до Німеччини для роботи медсестрами, також об'єдналися між собою.

Інший варіант — зв'язатися зі своєю релігійною / церковною громадою та музичною / спортивною або культурною організацією за місцем проживання.

Ви можете дізнатися більше тут:

Прихильники музики та поціновувачі театрального мистецтва, завсідники фестивалів, фольклорних свят і учасники народних гулянь, свят і ярмарків обов'язково знайдуть у Німеччині «своїх» людей. Інформацію можна знайти тут: www.deutschland.de

Хартія різноманітності просуває ідеї визнання, підтримки та включення різноманітності у сферу трудових відносин і пропонує багато корисної інформації та різноманітних заходів у цій області: www.charta-der-vielfalt.de

Робота Федерального агентства з громадянської освіти спрямована на підвищення обізнаності про демократію та залучення до участі в політичному житті через організацію конференцій, конгресів, фестивалів, ярмарків, виставок, навчальних поїздок, конкурсів, кіносемінарів і культурних, а також інших заходів: www.bpb.de

4. Прибуття в Німеччину та проживання в країні

4.4 Поради незалежних установ та інша підтримка

Ось що вам слід знати:

Незалежно від того яку інформацію ви отримуєте від свого роботодавця або агентства, ви також маєте можливість отримати інформацію в незалежних центрах консультування.

У Німеччині широко розвинена галузь консультування та підтримки представлена багатьма різноманітними організаціями, які здебільшого також надають безоплатну допомогу та незалежні поради.

Пропозицій дуже багато, деякі з них перелічені тут. Не бійтеся скористатися цими пропозиціями — вони можуть бути дуже корисними в різних ситуаціях.

Ви можете дізнатися більше тут:

Перша порада з-за кордону, поки ви ще у своїй країні:

[Гаряча лінія «Проживання та робота в Німеччині»](#)

Мережа **«Робота та проживання» (Netzwerk „Arbeit und Leben“)** для консультування іноземних працівників була створена для обміну досвідом спеціалістів, підвищення кваліфікації та спільних зв'язків із громадськістю. Консультації надаються різними мовами (переважно німецькою, англійською, французькою, іспанською, польською, українською, хорватською, російською, турецькою або арабською).

www.arbeitundleben.de

Консультаційний центр Ban Ying:

Ban Ying e.V. є одним із найстаріших жіночих проєктів у сфері протидії торгівлі людьми в Берліні. Він надає підтримку мігрантам, котрі зазнали насильства, експлуатації або торгівлі людьми, двома способами. Через зв'язки з громадськістю, підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, наукове оцінювання та роз'яснювальну роботу учасники проєкту прагнуть забезпечити рівну участь мігрантів у житті суспільства. Вони допомагають мігрантам заявляти про свої проблеми та права через соціальні консультації та підтримку. Окрім координаційно-консультаційного центру, тут також є притулок для жінок, котрі постраждали від торгівлі людьми.

www.ban-ying.de

Довідник Німеччина (Handbook Germany) надає відповіді на всі питання про життя в Німеччині у формі відео та текстів. Ви можете вибрати одну з семи мов: німецька, арабська, англійська, перська, турецька, французька, пушту та російська. У Довіднику, Німеччина ви можете знайти важливі поради, зокрема з питань притулку, житла, здоров'я, роботи та освіти, дитячих садочків і навчання. На місцевих сторінках ви також можете знайти відповідну контактну особу у вашому регіоні. Ось приклад: [Як функціонує система догляду Німеччини?](#)

Останнє, але не менш важливе, — це [ютуб-сервіс Конфедерації німецьких профспілок](#) (Deutscher Gewerkschaftsbund (DGB)) із питань трудового права.

Програма фінансування «Інтеграція за кваліфікацією» мережі IQ спрямована на покращення інтеграції дорослих іноземного походження на ринку праці. Важливим тут є те, що професійна кваліфікація, набута за кордоном, частіше призводить до постійного працевлаштування, що відповідає рівню навчання. Таким чином, мережі IQ пропонують численні регіональні програми: www.netzwerk-iq.de

Представляємо Асоціацію якості

Асоціація якості «Набір і працевлаштування медсестер з інших країн» (Anwerbung und Vermittlung von Pflegekräften aus dem Ausland e.V.) прагне до етично обґрунтованого, справедливого та сталого підбору персоналу та працевлаштування медсестер, які переїжджають до Німеччини.

Вона видає знак якості RAL «Справедливий підбір персоналу в системі охорони здоров'я Німеччини». Приватні рекрутингові агенції, а також установи охорони здоров'я та медичної допомоги, які самостійно наймають медсестер з інших країн на роботу в Німеччині, можуть подавати заявку на отримання знака якості. Усі, хто мають знак якості «Справедливий підбір персоналу в системі охорони здоров'я Німеччини», дотримуються важливих принципів. Ці вимоги поділені на діапазони якості з індивідуальними показниками в каталозі вимог, які можна перевірити. Каталог вимог регулярно переглядається.

Шість керівних принципів каталогу вимог

Ми також розраховуємо на вашу допомогу в забезпеченні якості та подальшого розвитку каталогу вимог! Ви можете переглянути поточний каталог вимог німецькою та англійською мовами [тут](#).

Якщо ви хочете поділитися з нами своїм досвідом працевлаштування з іншої країни для роботи медсестрою в Німеччині, ви можете надіслати нам електронного листа на адресу ann-christin.wedeking@kda.de або info@faire-anwerbung-pflege-deutschland.de.

Чекаємо на ваше повідомлення!

5. Вихідні дані

Інформація про трудову міграцію працівників галузі охорони здоров'я в Німеччину

Проживання та робота в Німеччині: керівництво та інформація для прийняття рішень для медсестер, прийнятих на роботу з інших країн

Упорядник

Майке Цвергель (Maike Zwergel)

Німецький центр передового досвіду для міжнародних фахівців у сфері охорони здоров'я та медсестринської справи (DKF)

Грудень 2023 року

Перегляд і оновлення

Дебора Ауст (Debora Aust)

DAREconsulting GmbH

Im Technologiepark 1

15236 Frankfurt (Oder)

Тел.: +41 175 226 4572

Ел. пошта: info@dareconsulting.de · Головна сторінка: www.dareconsulting.de

Видавець

Kuratorium Deutsche Altershilfe

Wilhelmine-Lübke-Stiftung e. V. (KDA)

Michaelkirchstrasse 17-18 · 10179 Berlin

Тел.: +49 30 / 2218298-0 · Факс: +49 30 / 2218298-66

Ел. пошта: info@kda.de · Головна сторінка: www.kda.de

Світлини: © Adobe Stock

Рекомендоване посилання:

Цвергель, М. (2022 р.): Інформація про економічну міграцію Німеччину для працівників сфери охорони здоров'я. Проживання та робота в Німеччині: керівництво та інформація для прийняття рішень для медсестер, прийнятих на роботу з інших країн (2-е переглянуте видання).